

»Den eneste henvendelse, der blev rettet til Den Danske Bank fra Nationalbanken i forbindelse med krisen i Hafnia og Baltica, fandt sted den 2. juli 1992 og vedrørte Hafnia Erhvervsbanks stilling i clearingen.

Som følge af uroen om Hafniakoncernen ønskede Nationalbanken sikkerhed for, at Hafnia Erhvervsbank ville kunne inddække sine forpligtelser i clearingen. Da Den Danske Bank var involveret i likviditetsstyringen i Hafnia Erhvervsbank, ringede nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer den 2. juli 1992 om morgenen til Den Danske Banks direktion, hvor han talte med bankdirektør Peter Straarup og gav meddelelse om, at Nationalbanken ikke ville yde usikret kredit til Hafnia Erhvervsbank, herunder i forbindelse med clearingen. Det ville derfor være en forudsætning for Hafnia Erhvervsbanks deltagelse i clearingen, at der var sikkerhed for, at beløbene ville blive inddækket. Tilsvarende meddelelse blev givet Hafnia Erhvervsbank.«

Vedrørende forholdene omkring tilsynets undersøgelser af Føroyabanki og Sjøvinnubanki skal jeg henvise til den undersøgelseskommision, der blev nedsat i henhold til lov nr. 356 af 8. juni 1995 om undersøgelse af den færøske banksag.

Jeg finder på denne baggrund ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 204: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Registersamkøring m.v.).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 7/2 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Dette lovforslag skal ses på baggrund af et klart og utvetydigt ønske om at bekæmpe eventuelt misbrug og snyderi inden for a-kasse-området via registersamkøring angående medlemmernes økonomiske forhold.

Der oprettes således med dette lovforslag et særligt tilsyn i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, som har til opgave at afdække og forebygge misbrug af dagpengesystemet gennem anvendelse af registersamkøring.

Man kan umiddelbart hævde, at lovforslaget er et udtryk for mistillid til ydelsesmodtagerne, og at konsekvensen af forslaget er et overvågelses-samfund. Sådan ser vi det imidlertid ikke.

Jeg vil gerne på Socialdemokratiets vegne fastslå, at lovforslaget ikke er et udtryk for en generel mistillid til de mennesker, som modtager dagpenge, og at vi heller ikke anser denne form for registersamkøring som et udtryk for et overvågelses-samfund.

Vi ønsker derimod med lovforslaget at signalere, at hvis der findes nogle få mennesker, som misbruger systemet, skal systemet have bedre mulighed for at finde synderne. Vi hverken kan eller vil acceptere, at nogle få misbrugere kan afstedkomme, at der i befolkningen skabes en opfattelse, der mistænkeliggør modtagere af dagpenge. Misbrugerne er dermed ikke alene skyld i en asocial handling, men også medvirkende til at undergrave dagpengesystemets troværdighed.

Jeg mener også, at det er på sin plads at nævne, at flere undersøgelser entydigt viser, at der er bred opbakning i befolkningen til at åbne for samkøring af registre, når hensigten er at bekæmpe og modvirke svindel med offentlige midler.

Med disse bemærkninger skal jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Helge Sander (V):

Lovforslaget er et skridt i den rigtige retning, når nu der skal oprettes en særlig tilsynsenhed i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, som skal afdække og forebygge misbrug af dagpengesystemet.

Vi havde gerne set, at tilsynsenheden havde været en selvstændig enhed, i stedet for at den får den nuværende placering, men således er det altså udformet i lovforslaget, og således bliver det nok.

Men det, som vi i højere grad føler er væsentligt at påpege her i dag, er, at vi meget gerne havde set, at denne tilsynsenhed også havde omfattet arbejdsformidlingen. Vi har jo ved flere lejligheder i forskellige rapporter set, at der desværre begås et ikke uvæsentligt antal fejl både i a-kasserne og i arbejdsformidlingen, og derfor

synes vi, det ville være naturligt, hvis det var således, at begge disse institutioner var indgået i denne tilsynsenhed.

Vi synes, det er beklageligt, at man ikke nu, hvor muligheden for at lave et virkelig effektivt system er der, tager skridtet fuldt ud og lader tilsynsenheden omfatte både a-kasserne og arbejdsformidlingen.

Den anden del af forslaget, om registersamkøringen, er vi parat til at sige ja til. Jeg ved godt, at det kan være et ømt område for nogle, men som det er formuleret i forslaget her, og som også Venstre har tilkendegivet under tidligere forhandlinger, sågar forud for den forrige finanslov, mener vi, at det er rimeligt med den udformning, hvor det understreges, at de oplysninger, der indhentes, alene må dreje sig om økonomiske forhold, herunder enkeltpersoners indkomstforhold. Det er meget klart defineret, og derfor vil jeg gerne sige, at det har vi ingen problemer med.

Derfor glæder vi os over et skridt i den rigtige retning, men vi beklager, at skridtet ikke blev taget fuldt ud, så vi havde fået den tilsynsenhed, som havde været både rimelig og mest hensigtsmæssig.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Man må umiddelbart undre sig meget over den form for retorik, som hr. Helge Sander lægger for dagen: Han nævner nogle rapporter, hvorfra han trækker nogle ting ud, hvor der sådan set er et sammenfald af mange faktorer, og så siger han, at det er arbejdsformidlingen, der har alle fejlene.

Jeg synes, vi kommer for langt ud, hvis vi skal til at have et tilsyn med en administrativ funktion i et statsligt system, som der jo er tale om, når vi taler om arbejdsformidlingen. Men det kan være, at det er sådan, man sår mistillid og sår mærkelige rygter, som kan give anledning til, at der bliver megen uro og ballade med hensyn til folks tryghed i det daglige i det system. Jeg er helt sikker på, at arbejdsministeren har fast greb om det, og at man ikke behøver at have et særligt tilsyn med det.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg ønsker hverken at skabe ballade eller at mindske trygheden i systemet her. Jeg forholdt mig ganske enkelt til en debat, som jeg også gik ud fra at den socialdemokratiske ordfører har

fulgt, og til de rapporter, som vi alle sammen har læst, og som vi har forholdt os til både her i salen og under forhandlingerne, også finanslovforhandlingerne. Det er jo ikke noget, jeg lige stamper op af jorden til lejligheden. De rapporter kan hr. Ole Vagn Christensen jo selv læse, og af dem fremgår det jo tydeligt, at det er et problem. Det forestiller jeg mig ikke at der er nogen der vil benægte. Det ville i hvert fald være uklogt med de tal, der ligger på bordet.

Derfor er det eneste, vi ønsker, netop at få fjernet alle de risici, der er for, at der opstår ballade, og at trygheden bliver mindsket, og det synes vi der var mulighed for nu ved at få en effektiv tilsynsmyndighed, hvor man tog fat på de to vigtigste enheder i hele det her system, nemlig a-kasserne og arbejdsformidlingen.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Ole Vagn Christensen anvendte den formulering, at når der er tale om en statslig forvaltningsenhed, er der ingen grund til at have nogen tilsynsmyndighed, for når det foregår i statsligt regi, er alting altid i den bedste orden, og hvis man sætter så meget som et lille bitte spørgsmålstegn i parentes, så er det hetz mod de ansatte, så forringer man deres ansættelsesvilkår, og så har de ikke tryghed i ansættelsen, osv. Men inden for bare de sidste 10 år er antallet af sager, hvor staten eller magthaverne fejler – Rigsrevisionen, statsrevisorerne, undersøgelseskommissioner, dommerundersøgelser osv. – steget fuldstændig vildt og voldsomt. Der er sag på sag; gang på gang fejler man og behandler sagerne forkert og knægtter borgerne. Det er jo borgerne, der kommer i klemme hver gang, for de borgere, der bliver klemt i systemet, er også dem, der af deres lommepenge skal betale ekstra skatter for at holde det cirkus kørende.

Der er derfor ikke noget som helst belæg for at hævde, at når noget foregår i det offentlige, er det fejlfrit, snarere tværtimod.

Men i den konkrete sag er den egentlige ansvarlige for, at mange af disse fejl sker i arbejdsformidlingerne, det flertal her i Folketinget, som i en strid strøm sender nye cirkulærer, lovebekendtgørelser osv. i hovedet på folk. I arbejdsformidlingerne er der ansat så mange medarbejdere bare til at få papirerne sat i ringbind, at det er umuligt for den enkelte medarbejder at holde sig ajour konstant, og der har hr. Ole Vagn Christensen personligt et meget stort ansvar for, at de mennesker føler, at deres

arbejdsdag stort set er håbløs. For hver gang de har sat sig ind i et nyt sæt regler, kommer der en dag eller to efter en ny kuvert fra Arbejdsministeriet eller fra Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen med endnu et sæt nye regler, som de skal sætte sig ind i.

Så hvis man lod være med hele tiden at komme med nye regler, tror jeg, arbejdsvilkårene for de ansatte også på arbejdsformidlingerne ville blive væsentlig bedre end i dag, for så har de f.eks. tid til at gøre det, de skal, nemlig formidle noget arbejde frem for at bruge tiden på at sætte nye cirkulæreskrivelser i ringbind.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

I sit sidste indlæg i denne debat har hr. Kim Behnke fat i noget fuldstændig rigtigt, nemlig spørgsmålet om, hvad der er årsagerne til alle de sager, som hr. Kim Behnke nævnte at der har været ved Rigsrevisionen og forskellige andre steder.

Det bekymrer også mig, at man forsøger at forflygtige ansvaret, og jeg tog det her op som en ny forflygtigelse af et ansvar, som *er* placeret, et ansvar, hvor der er mulighed for at styrke disse situationer, således at der kan gøres noget ved problemerne. Jeg har helt klart den opfattelse, at jo mere man forflygtiger ansvaret hos de øverste ansvarlige – nemlig Folketinget eller ministrene – jo mere kommer man i den situation, som hr. Kim Behnke så rigtigt nævner, nemlig en situation, hvor der er mulighed for, at der kan ske mange fejlfortolkninger.

Det bør man tænke over, hver gang man fjerner et ansvar fra de ansvarlige, og det var det, jeg gjorde opmærksom på i mit indlæg.

Bendt Bendtsen (KF):

Debatten om arbejdsformidlingen mener jeg vi bør tage en anden dag.

I Det Konservative Folkeparti var vi yderst tilfredse med, at vi i forbindelse med finanslovsforliget fik en separat tilsynsenhed under Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, selv om vi gerne havde set en helt selvstændig enhed.

Når det under forhandlingerne var vitalt for os at få en tilsynsenhed, var det, fordi vi ønsker et tilsyn med, om gældende regelsæt på området nu også bliver overholdt. Efter vores opfattelse har man måske i direktoratet haft for lidt tid til denne opgave, men med den særskilte enhed, som nu etableres, skulle der være rådet bod på dette forhold.

Når vi i dag behandler L 204, som ud over de tekniske rettelser indeholder et hjemmelsgrundlag for registersamkøring, så er det for, at vi kan være helt sikre på lovgrundlaget, og så er det også – set med vore øjne – fordi vi mener, at tilsynet skal have værktøjskassen i orden til dette arbejde. Når vi taler om registersamkøring, er der jo kun tale om økonomiske oplysninger. Ingen i Folketinget kan vel være tilfredse med, at der er nogle, som kan finde på at bedrage eller misbruge systemet. Det får vi med denne samkøring bedre mulighed for at stoppe, og det må være positivt.

Nu er det ikke, fordi vi ikke har haft regler om det før. Som der står i lovforslagets bemærkninger, har vi jo også i dag mulighed for at indhente oplysningerne, men formentlig kun til manuel kontrol, som det står anført tidligere i lovforslagets bemærkninger. Derfor er det godt, at vi med denne lov får det rigtige grundlag at føre kontrollen på.

Med disse bemærkninger kan Det Konservative Folkeparti tiltræde lovforslaget.

Aage Frandsen (SF):

Det er selvfølgelig oplagt, at det er uacceptabelt, at der foregår snyd med offentlige midler eller med andres midler. Derom er der formentlig ikke nogen der er uenige.

Det næste spørgsmål, man må stille, hvis der er risiko for, at offentlige midler omgås forkert, er så, hvornår man skal sætte et kontrolapparat ind, hvor omfattende det kontrolapparat skal være, og i hvilket omfang man skal kigge folk i kortene. Et overvågningssamfund tror jeg ikke nogen af os vil have, og det er jo den afvejning, som er afgørende i denne forbindelse.

Det er rigtigt, at der er eksempler på, at der foregår fejludbetalinger, men i forhold til, hvor mange penge der udbetales – det kan arbejdsministeren formentlig også bekræfte, apropos den diskussion, der har været tidligere – er antallet af fejludbetalinger altså ikke omfattende, tværtimod ganske lille, og når man tager i betragtning, hvor komplicerede forholdene er, må man også sige, at det er meget begrænset, og i en række tilfælde er der ikke tale om, at folk vil snyde, men om, at man ikke altid kender reglerne.

Med hensyn til det foreliggende lovforslag kan jeg sige, at vi fra Socialistisk Folkepartis side ikke kan tage stilling til, om vi er for eller imod det. Der er en række ting i dette forslag, som bekymrer os meget. Vi er bl.a. bekymrede for, at

man i forbindelse med en samkøring vil gå længere med hensyn til at registrere hinanden i vores samfund. Det er muligt, at det er nødvendigt, og det er også muligt, at der ikke er risiko for det. Det vil vi gerne vende tilbage til, efter at vi har afklaret det i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Når der f.eks. i lovforslaget står, at man, når man bliver bekendt med forhold, som gør det sandsynligt, at et medlem har givet a-kassen urigtige oplysninger, skal sætte en række sanktioner ind, må jeg igen spørge: Hvor sikker skal man i a-kasse-systemet være i forhold til medlemmet? Og i hvilket omfang er det medlemmet, der har bevisbyrden for at undgå noget sådant? Eller er det a-kassen, der i første omgang har retten på sin side?

Et andet spørgsmål, vi vil rejse i den forbindelse, drejer sig om det, der står i lovforslaget under nr. 7 og specielt i bemærkningerne, hvor der står, at man foretager præciseringen for at sikre, at der ikke kan gives anledning til tvivl. Betyder det, at ministeren mener, at der i dag foretages registersamkøringer, som er i strid med gældende lovgivning? Jeg vil godt have en kommentar fra ministeren om, i hvilket omfang det er tilfældet.

Det sidste, jeg vil bemærke i den forbindelse, er, at ligegyldigt om man udvider det mere eller mindre i forhold til det gældende – bare man gør noget – er det under alle omstændigheder vigtigt, at folk ved, hvad det er, der sker med hensyn til registrering, at man er klar over det rundt omkring, for det her er måske nok en lille ting, men i forhold til en række andre behov, som nogle ville sige at der er med hensyn til registrering og afgivelse af oplysninger m.v., er det vigtigt, at folk helt præcist ved, hvad det er, der kan samkøres, sådan at man fra samfundets side ikke kan komme med noget, som folk ikke på forhånd er opmærksomme på.

Men vi vil altså tage stilling ud fra de svar, vi efterfølgende vil få på vores spørgsmål. Vi vil ikke bruge tiden i Folketingssalen til at afdække det; det mener vi bedst kan klares under udvalgsarbejdet. Og man kan måske også sige, at en række af tingene, sådan som det bredt er formuleret her, er svære at svare på på nuværende tidspunkt, for hvad betyder de ting, der ligger i lovforslaget, i praksis? Vores stillingtagen afventer altså lovforslagets behandling i udvalget.

Vibeke Peschardt (RV):

Det er tankevækkende, som tingene udvikler sig omkring registre og registersamkøringer. For 10 år siden havde det næppe været muligt at fremsætte et forslag som det, vi behandler her om samkøring af personoplysninger med det formål at afsløre snyd i forhold til de offentlige kasser. Men det er altså det, forslaget handler om, og det er det, man har aftalt i finanslovforhandlingerne.

Samtidig oprettes der en afdeling i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, som skal gøre en særlig indsats for at komme formodet snyderi til livs, og man kan håbe, at en sådan afdeling bliver så synlig, at den i sig selv får en præventiv virkning. Vi ved jo fra andre områder, at bare truslen om øget overvågning får antallet af visse typer af lovovertrædelser til at falde. Man kunne nævne, at antallet af spritbilister, der bliver opdaget i julefrokosttiden, er faldet markant. Bare tanken om politirazziaer og et mistet kørekort får folk til at tænke sig om og lade bilen stå, når de erkender, at risikoen for opdagelse er til stede, og sådan kan man jo også håbe at det går her.

Der er ingen fornuftig mening i, at et generøst dagpengesystem bliver misbrugt, sådan som man kan have på fornemmelsen at det somme tider bliver. Til gengæld er jeg enig med SF i, at man godt kan gøre sig nogle overvejelser om den retssikkerhed, der naturligvis skal lægges til grund, for at den enkelte ikke skal blive misbrugt af systemet.

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kim Behnke (FP):

En gang imellem bliver man som Fremskridtsmand stillet det ikke uvæsentlige spørgsmål: Hvad har Fremskridtspartiet ud af at sidde i Folketinget? Får I overhovedet nogen sinde noget vedtaget derinde? Og i historisk tid – hvor hele vores virke jo er – er der mange gode eksempler på, at forslag, som Fremskridtspartiet har fremsat, efter kortere eller længere tid nyder fremme her i Folketinget. Nogle gange går der lang tid. Det gjorde der f.eks. med nedlæggelsen af Hovedstadsrådet; da gik der hele 10 år, inden det lykkedes at samle et flertal. Andre gange lykkes det på mirakuløs vis i løbet af et par måneder at gå fra, at Folketingets partier afviser vores forslag, og til, at en minister kommer med et tilsvarende forslag, som så bliver vedtaget.

Fremskridtspartiet fremsatte den 28. november 1995 beslutningsforslag nr. B 56. Det var et

forslag til folketingsbeslutning om ændring af registerloven. Vi havde det udgangspunkt, at det nok var dér, man skulle foretage den ændring, der er nødvendig for, at f.eks. registre over dagpengemodtagere kan samkøres med registre over modtagere af bistandshjælp m.v.

Folketinget foretog første behandling af forslaget den 9. januar 1996, og jeg kan på listen over de daværende ordførere konstatere, at ingen af dem er til stede i salen i dag. Det er ellers ærgerligt, for hovedparten af ordførerne havde det fælles synspunkt vedrørende vores beslutningsforslag, at det var der ingen grund til at vedtage, fordi de muligheder allerede på nuværende tidspunkt findes.

Men som også hr. Bendt Bendtsen i dag så glimrende har beskrevet det, gjorde vi opmærksom på, at man altså mange steder er tvunget til en manual behandling, hvor man må sidde og sammenligne kartotekskort osv., idet muligheden for at forbinde to computere og lade dem finde ud af, hvor der er fællesnævner, ikke findes. Men desværre blev Fremskridtspartiets beslutningsforslag afvist.

29 dage senere, den 7. februar 1996, fremsætter arbejdsministeren det lovforslag, vi nu har til behandling, og det er jo glimrende. Det er endda aldeles glimrende, at arbejdsministeren har gjort det. Det, vi selvfølgelig gør os overvejelser om i Fremskridtspartiet, er, om vi skulle have ladet det andet beslutningsforslag være på arbejdsministerens område i stedet for, som tilfældet var, på Justitsministeriets område, for de retspolitiske ordførere for partierne afviste altså kun 29 dage tidligere, at der overhovedet var brug for det forslag.

Vi kan derfor kun glæde os over, at arbejdsministeren har fundet ud af, at der ikke er lov hjemmel til at foretage de registersamkøringer, som ordførerne ellers hin forgangne dag, den 9. januar, hævdede at der var. Vi kan kun glæde os over, at man i regeringen har taget denne problemstilling alvorligt, for vi synes, der er brug for den fornødne hjemmel.

For som flere ordførere har været inde på, er der jo desværre eksempler på, at systemet bliver misbrugt. Det, at den store pengekasse er åben, inviterer jo alt for ofte til, at folk er nok så kreative, når det gælder om at få penge fra den store statskasse. Og i og med, at man i velfærdssystemet har kollektiviseret betalingen og individualiseret alle fordelene, er det jo nemt at dykke ned i den store pengekasse, for der er ikke rigtig nogen, der gør vrøvl; naboen og alle de andre betaler jo bare lidt mere i skat.

Derfor skal dette lovforslag få vores absolut varme anbefaling, og vi glæder os over, at der er sat en ny rekord: Der gik kun 29 dage, fra Fremskridtspartiet fremsatte beslutningsforslaget, til det blev regeringens politik. Så det takker vi selvfølgelig for.

Jette Gottlieb (EL):

På en måde er jeg en lille smule i tvivl om, hvorvidt vi overhovedet kan behandle lovforslag nr. L 204, for det forholder sig jo sådan, at forslaget rummer mange forskellige ting, og at nr. 1, 3 og 4 er identiske med den gældende bekendtgørelse nr. 29 af 23. januar 1996, og det er altså usædvanlig pinligt, for enten har ministeriet foretaget vedtagelsen af L 204 og skrevet ændringerne ind i en bekendtgørelse, som er kommet halvanden måned før – og det er jo virkelig fatalt, uanset ændringernes karakter – eller også er der sket det, at lovudformerne ved udformningen af lovbekendtgørelsen er blevet klar over de problemer, der er opridset, og så har løst dem undervejs, og i så fald er L 204's nr. 1, 3 og 4 jo helt overflødige.

Og det rejser tre andre meget principielle spørgsmål:

Hvor vide rammer er der for justeringer, når man udformer lovbekendtgørelser? Det vil jeg i hvert fald gerne vide.

Og kan vi som folketingsmedlemmer fremover regne med, at bemærkningernes gennemgang af ændringerne kan stå til troende, eller må vi altid kontrollere det med de gældende bekendtgørelser?

Og det tredje spørgsmål er: Kan vi overhovedet acceptere sådan en type bunkelovgivning, der rummer lidt af dit og lidt af dat og i øvrigt så mange fejlmuligheder? Jeg mener nej, og jeg må indrømme, at jeg er specielt sart, fordi de paragraffer, der her er tale om, er præcis de samme paragraffer, som vi med hensyn til henvisninger tidligere har været i kraftig konfrontation om i forbindelse med vores diskussion om efterløn.

Men på trods af det vil jeg altså tillade mig at gå ind i substansen i det, der egentlig var ideen i at fremsætte det lovforslag, som regeringen ønskede at fremsætte om registersamkøring:

Enhedslisten er imod snyd, også snyd med dagpenge, og derfor er vi selvfølgelig indstillet på, at der skal være redskaber, der er tilstrækkelige til at forhindre sådan noget. Men vi vil nu også godt påpege, at det ville klæde regeringen meget, hvis den var lige så nidkær og lige så forebyggende i forbindelse med f.eks. skatte-

snyd, selskabstømning og lignende, for alle de stikprøveundersøgelser, vi kender fra arbejdsmarkedsområdet, kan jo ikke påvise, at der foregår omfattende snyd på området.

Enhedslisten vil altså gerne være med til at tilvejebringe redskaber til forhindring af den slags snyd, men det betyder ikke, at vi er tilhængere af et hvilket som helst skridt, der bliver taget, og derfor kunne vi heller ikke støtte Fremskridtspartiets beslutningsforslag.

Det forslag, der ligger her, er i det væsentlige et forslag, som skal give Arbejdsledelsesforsikringsdirektoratet forskellige redskaber til at undersøge folk, som er mistænkt for at snyde med dagpengene.

Det mest centrale i forslaget er at få udryddet påstået uklarhed om, hvorvidt det i dag er tilladt for direktoratet at samkøre forskellige offentlige registre, så man ad den vej kan undersøge, om der hæves sociale ydelser samtidig med, at der udbetales dagpenge til en person, der står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Se, når sådan noget sker, er det jo meget ofte snarere fejl end egentlig snyd, og det hænder jo ofte, at der kan være tale om én dags overlapning eller lignende. Det opfatter jeg ikke som kriminelt, men snarere som problemer i forbindelse med teknikken.

Men der er naturligvis en vis ræson i, at man gør en sådan samkøring mulig: ét råddent æble skal ikke ødelægge hele kassen. Det, der er bekymrende, er imidlertid, at forslaget lægger op til, at direktøren for Arbejdsledelsesforsikringen skal have videre beføjelser end den adgang, der i dag er til at få oplysning om folks økonomi.

Som det er formuleret i forslaget, skal der gennem samkøring af oplysninger fra offentlige myndigheder kunne indhentes viden ikke bare om disse forhold, men også om andre forhold. Der står direkte i bemærkningerne til nr. 7 – som omhandler § 91, stk. 7 – at man kan »indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, herunder oplysninger om enkeltpersoners indkomstforhold i elektronisk form.«

Her står Enhedslisten af. Det er hverken klogt, nødvendigt eller ønskeligt, at der skal være denne brede og ubegrænsede adgang til at søge oplysning om forhold, som intet direkte har med en sag om mistanke om snyd med dagpenge at gøre. Og det bliver ikke bedre af, at der i selve lovforslagsteksten står: »bl.a. med henblik på registersamkøring i kontroløjemed.« Hvad i alverden betyder »bl.a.« i den forbindelse? Det er fuldstændig uklart.

Vi finder det også betænkeligt, at kasserne pålægges at stoppe dagpengene alene ved mistanke om urigtige oplysninger. Al retsbevidsthed vil vel kræve, at der skal være bevis for svig, før sanktionerne iværksættes.

Endelig finder vi det bestemt mest betryggende, hvis pligten til politianmeldelse påhviler DFA efter påklage og ikke a-kasserne.

Enhedslisten finder altså mange uklarheder og formuleringer i substansen, altså registersamkøringen, som vi er utrygge ved, og vi kan først gøre vores endelige stilling til forslaget op, når udvalgsarbejdet har klarlagt dem.

I øvrigt afventer vi også en redegørelse for det stedfundne paragraffrytteri og konsekvenserne af det samt eventuelt en undskyldning for unødigt trætte.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Da mit partis ordfører, hr. Poul Nødgaard, er til møde andetsteds i huset, skal jeg på partiets vegne meddele, at vi er meget positive over for det lovforslag, som arbejdsministeren har fremsat her. Der kan selvfølgelig under udvalgsbehandlingen komme enkelte ting, som vi ønsker korrigeret eller ønsker en diskussion af, men allerede nu her ved førstebehandling skal vi meddele, at Dansk Folkeparti er meget positivt indstillet over for lovforslaget.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil indledningsvis først takke de ordførere, som har tilsluttet sig forslaget, og det gennemgående har jo været, at der faktisk er mange, der bekymrer sig om og lægger politiske kræfter i at bevare troværdigheden og respekten over for et godt dagpengesystem.

For at bevare respekten og troværdigheden dér er vi selvfølgelig nødt til at sørge for, at der ikke er nogen, der snyder dem, som i øvrigt overholder reglerne, og det er sådan set det, lovforslaget går ud på. Det er ikke et spørgsmål om at sætte mere eller mindre mistænkeliggørende kampagner i gang mod a-kassernes administration eller arbejdsformidlingens virkeområde, men et spørgsmål om, at de mennesker, der helt bevidst både hæver dagpenge, modtager sygedagpenge og måske oven i købet arbejder ved siden af, simpelt hen skal stoppes.

Vi synes, at af nogle af de eksempler, vi i Direktoratet har haft i den senere tid – der har været forskellige razziaer på pizzeriaer, på grønttorvsauktion, i Københavns Lufthavn – har vi kunnet se, at ved alternative tilsynsfor-

mer, hvor Told & Skat, sociale myndigheder, Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen mere massivt er gået ud, er det faktisk lykkedes at afdække folk, der snyder. Når de snyder, skal de selvfølgelig også drages til ansvar for deres snyd, og så skal de meldes til politiet. Så bliver det en retslig vurdering, om de har snydt eller der kun var mistanke om det, så den almindelige retssikkerhed træder naturligvis ind.

Dette være sagt også til hr. Helge Sander, som med det samme svinger sig ud i sådan en talefeje eller en talemåde, der i hvert fald for os andre lyder, som om det er alle, der snyder, og at vi derfor skal have sat sådan virkelig fokus på det.

Det er der ikke tale om. Hvis man tager arbejdsløsheds-kassernes administration, er det faktisk minimale procenter, der bliver fejludbetalt. De er faktisk meget nøjeregnende, og det er heller ikke det, dette lovforslag går ud på. Det går ud på at finde de grupper af ydelsesmodtagere, som snyder helt bevidst, for det vil vi simpelt hen ikke acceptere.

Hvad angår tilsynsenheden, er jeg, ligesom hr. Bendt Bendtsen gav udtryk for, tilfreds med og glad for det forlig, der blev indgået på dette område i forbindelse med finansloven, fordi vi nu faktisk også fik mulighed for en personale-mæssig udvidelse. Det er jo ikke uvæsentligt, hvis man skal gøre tingene bedre, at der også er manpower til det, så jeg vil godt tilkendegive også her fra Folketingets talerstol, at det er jeg ganske tilfreds med. Men jeg er også tilfreds med, at tilsynet er forankret i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring som en selvstændig enhed, for så tror jeg faktisk, at tilsynet får maksimale muligheder for at trække på den viden, der er i det samlede system.

Nu må vi så se, hvordan det virker, når vi får det etableret og får det bemandet, og så må vi følge det op, hvis der er noget, som undervejs skal justeres på den ene eller på den anden måde.

Jeg vil godt sige til hr. Aage Frandsen, som man må sige lagde SF's holdning meget åbent frem – tilkendegivelsen fra SF's side var, at snyd er uacceptabelt – at vi selvfølgelig i kontrollen med snyd skal finde en fornuftig afvejning af på den ene side at kunne få fat i oplysningerne og på den anden side ikke overmistænkeliggøre befolkningen med for mange registersamkøringer om for meget. Det er jeg faktisk meget enig i, og derfor har vi sådan set også lagt vægt på, at det kun er økonomiske forhold, der skal kunne samkøres i registre. Det er helt afgørende for

den enkeltes retsbevidsthed og retssikkerhed, at det ikke er alt muligt andet, f.eks. helbredsoplysninger, man kan køre sammen i registre. Jeg tror faktisk ikke, at der er nogen af os, der kan lide den tankegang, men det er altså kun økonomiske oplysninger fra skattemyndigheder, fra sociale kommunale myndigheder og altså fra arbejdsløshedsforsikringen, der skal køres sammen, og det er ikke nye områder, der indlægges under samkøringen.

Jeg kan ikke forholde mig til en debat, der er foregået for 29 dage siden. Jeg vil godt sige til hr. Kim Behnke, at hvis det forholder sig sådan, som hr. Kim Behnke fremstiller det, kan jeg måske godt forstå, at hr. Kim Behnke er glad, men jeg kan altså ikke forholde mig til det. Det håber jeg hr. Kim Behnke undskylder mig, og så takker jeg i øvrigt for tilslutningen til lovforslaget.

Til fru Jette Gottlieb, som var meget optaget af de præciseringer, vi gerne har villet have med, vil jeg sige, at der ikke er tale om nogen substansændring i forhold til bekendtgørelsen. Det er en præcisering og rettelser af nogle fejl, der er i nogle henvisninger til paragraffer, men det er ikke sådan, at vi i bekendtgørelsesarbejdet går ud over det indholdsmæssige, der ligger i den lovgivning, vi faktisk har vedtaget.

Dér vil jeg så godt sige, og jeg ved ikke, om det er til beroligelse, men det er så i hvert fald til oplysning, at hele vejen igennem dette lovforslags udarbejdelse, og altså også hvad angår de punkter, som fru Jette Gottlieb henviser til, har Justitsministeriet været meget med i billedet og har også, hvad kan man sige, skrevet, at tydeliggørelsen af paragrafferne skete på den måde, som der nu er lagt op til.

Også tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for den positive tilkendegivelse. Jeg håber meget på, at vi under udvalgsarbejdet får en så bred tilslutning til forslaget som muligt og dermed kan give befolkningen det signal, som ligger i dette forslag, nemlig at vi gerne vil bevare nogle regler om mulighed for dagpenge, for bistandshjælp og i det hele taget for overførselsindkomssystemet som sikkerhedsnet for folk, der mister deres forsørgelse, men at vi til gengæld er lige så optaget af, at det faktisk varetages i den ånd, som det politiske system har for sikkerhedssystemerne, nemlig at det ikke helt bevidst skal misbruges af nogen.

Der kan være nogle, der får 5 øre for meget eller for den sags skyld 5 øre for lidt, men det er slet ikke det, vi taler om. Vi taler om bevidst

misbrug og om, at vi godt vil have nogle bedre redskaber til at skride ind og også anvende de politimæssige og retslige instanser, vi har til det.

Helge Sander (V):

Ministeren sagde, at det lød, som om hr. Helge Sander sagde, at alle snyder i dette system. Det mener jeg ganske bestemt ikke jeg sagde, men hvis det er således, at arbejdsministeren, der sidder tættest på, hørte det således, er jeg selvfølgelig nødt til at understrege, at det har jeg aldrig sagt, og det har vi aldrig ment.

Selvfølgelig er det ikke tilfældet, men vi har desværre en lang række dokumenterede eksempler på, at der sker for mange fejl, og det mener jeg også at arbejdsministeren ved. Vi taler altså, som jeg også sagde i mit første indlæg, om meget store penge her, og hvis blot der er tale om fejl på 1 pct., er det 335 mio. kr.

Det, jeg sagde, var, at der er for mange fejl, og jeg henviste bl.a. til Lisbjerg-rapporterne, som vi jo alle er i besiddelse af.

Hovedanken, og det vil jeg gerne gentage, for det er væsentligt for os, er – når man nu laver denne tilsynsenhed, som vi er tilhængere af – at man ikke også lader den omfatte arbejdsformidlingen, for der er for mange fejl både i AF-systemet og i a-kasserne, og vi kan ikke forstå, hvorfor arbejdsministeren hellere vil lave tilsyn med de private a-kasser end med det statslige AF-system. Men sådan foreligger forslaget altså her i dag, og det er det, vi må forholde os til.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg skelner jo mellem lovforslagets substans, som handler om registersamkøring, og så det bunkebryllup, der er lavet af paragrafrytteri ved siden af, og det, jeg lige vil sige noget om, er det sidste.

Se, vi har en gældende bekendtgørelse, og vi har et lovforslag. Formuleringerne de to steder er for de tre punkters vedkommende, som vi har talt om, nøjagtig identiske med henvisninger og hele molevitten. Så enten er lovforslaget overflødig, eller også har man lavet nogle ting i bekendtgørelsen, som man sådan set ikke har hjemmel til at lave. Enten eller!

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Til hr. Helge Sander, som tydeligvis ikke helt kan skelne. Der er tale om private foreninger, som med en statsanerkendelse har ansvaret for udbetaling af dagpenge efter nogle bestemte paragraffer i de lovforslag, vi vedtager her i Fol-

ketinget. Det er private foreninger, og det er dem, der nu får en særlig tilsynsenhed, hvilket er ønsket af Det Konservative Folkeparti og faktisk modtaget åbent og positivt af regeringen, som jeg også gav udtryk for tidligere.

Forskellen mellem arbejdsløshedskasser og AF er jo, at AF er en del af den statslige forvaltning, af centraladministrationen, som er underlagt det tilsyn, jeg som minister har. Derfor er det klart, at det vil være noget af en skævvridning og måske også forekomme at være noget ejendommeligt, at en enhed i en styrelse skulle udøve yderligere tilsyn med det tilsyn, som ministeren er ansvarlig for i henhold til ministeransvarlighedsloven. Det ville forekomme at være en noget særpræget konstruktion.

Men igen er der tale om et meget stort system i AF og, som hr. Kim Behnke rigtigt sagde, om mange love, som selvfølgelig kan presse systemet til nye regelsæt, til ny administration; og med et meget vågent og vakst Folketing kiggen de sig over skulderen – og det er jeg såmænd ikke ked af – afdækker det også, at der i nogle af formidlingssituationerne kan være eksempler på, at der er nogle, der ikke blev sendt ud. Der kan også være eksempler på, at der er nogle, der er sendt ud, men så har de i øvrigt fået et arbejde, og så glemmer de at melde tilbage til arbejdsformidlingen, og når arbejdsformidlingen så skal bruge fem til en ordinær jobordre, kommer de så engang imellem til at henvise nogle af dem, der rent faktisk har fået et arbejde, men har glemt at melde fra.

Det er altså den type problemer, der kan være i arbejdsformidlingen, og det har intet som helst at gøre med det, vi taler om i dette lovforslag, eller med det ansvar, som tilsynsenheden får, nemlig ansvaret for at opdage det bevidste snyd.

Så jeg vil godt sige til hr. Helge Sander, at man skal passe på, at man ikke blander tingene sammen på en måde, der kun kan forvirre, og, som jeg sagde før, kan fremstille det velfungerende administrationssystem, som AF rent faktisk i det store hele er, som om det ikke kan forvalte tingene, selv om der bevar mig vel kan være nogle svipsere.

Nu kan jeg se, at hr. Helge Sander står og smiler, og jeg vil så bare give hr. Helge Sander et par tal:

Når der har været en kolossal stigning i private virksomheders anvendelse af AF, hvor vi faktisk nu er oppe på over 210.000 jobordrer, vidner det jo om, at det private arbejdsmarked

faktisk har en voksende tillid til AF, og det ville det ikke have, hvis den ikke kunne administreres.

Jeg vil også nævne et andet tal. Et af de mest succesrige arbejdsmarkedspolitiske redskaber, vi har i dag, er jobrotationsordninger. Folk, der er i beskæftigelse, går i uddannelse, og ledige kommer ind og får arbejde i den tid. Der er 29.700 i jobrotationsordninger i dette øjeblik, og ingen af dem er kommet i sving uden AF's aktive og positive medspil.

Det er endnu et eksempel på, at AF faktisk gør det ganske godt, og derfor er der ingen som helst grund til denne generelle mistænkeliggørelse af AF-systemet, som de herrer Kim Behnke og Helge Sander godt vil bruge dette lovforslag – som de så i øvrigt er enige i, kan jeg forstå – til at fremmane.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hverken jeg eller Fremskridtspartiet mistænkeliggør i den forstand arbejdsformidlingen. Det, vi bare har erkendt, er, at arbejdsformidlingen har sit incitament skruet forkert sammen. Arbejdsformidlingen får flere ressourcer, flere penge, flere bevillinger, jo flere arbejdsløse der er, mens det, man burde have, var et system, hvor arbejdsformidlingen blev honoreret for at sende folk i arbejde og ikke for at have folk ventende på at få arbejde.

Det foranlediger mig så til også at tage fat i en af de bemærkninger, ministeren gjorde, nemlig om, at hvis der foregår snyd, er det, fordi den enkelte, f.eks. en arbejdsløs, samtidig har arbejde, driver egen virksomhed ved siden af, eller hvad der nu har været af eksempler. Ministeren bruger så anledningen til at frikende arbejdsformidlingen for nogen sinde at være anledning til, at der foregår et misbrug.

Dér er jeg nødt til at gøre opmærksom på, at det ikke er den erfaring, vi har. Vi har fået ganske mange henvendelser fra folk, som har undret sig over, at når de blev tilsagt til at komme til f.eks. disse ordninger, hvor der skulle laves handlingsplaner osv., har de fået at vide, at de skal være et hold på 12, 13, 14 stykker. Den første gang møder de alle op, allerede anden gang er det kun en håndfuld, der møder op, og inden det pågældende programforløb er færdigt, sidder der én eller to tilbage, og de føler sig groft og grundigt til grin.

Derfor retter de selvfølgelig henvendelse til f.eks. Fremskridtspartiet og spørger, om det virkelig kan være rigtigt, at de, der kommer hver eneste gang, selvfølgelig får deres dagpenge, men at de, der bliver væk, også får deres.

Det har jeg før rejst i et § 20-spørgsmål til ministeren, og svaret var klart og utvetydigt, at for at være dagpengeberettiget skal man også følge de programmer, der bliver lagt. Så må det altså være medarbejderne i arbejdsformidlingen, der har ansvaret for, at de pågældende ikke bliver trukket i dagpenge, og at der ikke bliver ført den fornødne protokol over, om folk giver fremmøde.

Derfor er der ikke grund til at glorificere arbejdsformidlingen, og det tror jeg heller ikke den selv er interesseret i.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Arbejdsministeren forsøgte at ironisere lidt over lovforslaget og begyndte at gennemgå det bl.a. med henvisning til, at det var en del af finanslovaftalen. Jeg skal bare sige til arbejdsministeren, at hvis arbejdsministeren har glemt det, så var det rent faktisk mig, der overbragte arbejdsministeren dette forslag på vegne af Venstre og Det Konservative Folkeparti, så jeg kender udmærket forslaget.

I øvrigt har jeg slet ikke grund til at tale om en generel mistænkeliggørelse, tværtimod synes vi, det vil være en fordel, at vi kom ud over disse forskellige eksempler, som bl.a. hr. Kim Behnke kom med, og derfor har vi netop i dag understreget det, der er det allervæsentligste at sige til regeringen om forslaget, nemlig at man også burde have taget arbejdsformidlingen med, når man nu laver denne tilsynsenhed. Jeg kender godt de forhold, der er gældende i systemet med hensyn til den statslige administration, men det er befolkningen og for så vidt også Venstre ligeglade med. Det, vi må have bragt på bane, er en ordning, således at tingene fungerer, og jeg glæder mig over de smukke tal over alle de job, der bliver formidlet, men jeg må sige til arbejdsministeren, at disse statistikker nogle gange må tages med et gran salt.

F.eks. har jeg en privat oplevelse. Jeg havde en privat annonce i Herning Folkeblad. Samme eftermiddag bliver jeg ringet op af arbejdsformidlingen, om de måtte slå den op ude i deres jobcenter, og det fik de lov til. Så ringede de 8 dage senere og spurgte, om jobbet var blevet besat. Så sagde jeg, at det blev det 5 minutter

efter, at de havde ringet. Tak for det. Så spurgte jeg, hvorfor de ville vide det. Jo, for det skulle indgå i statistikken.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 214: Forslag til lov om ændring af lov om social bistand, ændring af lov om ændring af personskatteloven og andre skattelove og ændring af lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsfonde, kildeskatteloven og pensionsbeskatningsloven. (Bruttificering af og midlertidig skatte- og bidragsfritagelse for tilskud til tabt arbejdsfortjeneste efter bistandslovens § 48). Af socialministeren (Karen Jespersen). (Fremsat 28/2 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Trods den noget lange tekst er der tale om et meget teknisk og enkelt forslag. Lovforslaget drejer sig om at ændre bistandslovens § 48, således at tabt arbejdsfortjeneste, der ydes til forældre, der passer et handicappet barn i hjemmet, pr. 1. januar 1997 gøres til en skattepligtig ydelse. Det har indtil nu været en skattefri nettoydelse.

Det, der sker ved dette lovforslag, er, at man sidestiller tabt arbejdsfortjeneste, der udbetales på almindelig vis, med tabt arbejdsfortjeneste,

der udbetales efter bistandsloven, således at man nu får en ligestilling.

Det afgørende for Socialdemokratiet er, at de mennesker, der er i den situation, at de modtager tabt arbejdsfortjeneste, ikke stilles dårligere ved den fremtidige lov. Det bliver det samme provenu, der kommer ud af det.

Vi hilser med tilfredshed, at der nu bliver lavet ensartede regler over hele linjen. Så vi støtter forslaget.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Bistandslovens § 48 forfølger jo et godt og ædelt formål ved at give forældre til et handicappet barn mulighed for at passe barnet hjemme som alternativ til en institutionsanbringelse og mod betaling af tabt arbejdsfortjeneste.

Det er det ædle formål, som vi i Venstre støtter, og derfor siger det også sig selv, at i forbindelse med bruttificeringen, som pr. 1. januar 1994 har betydet, at ydelser efter bistandsloven beskattes, må ydelserne efter bistandslovens § 48 naturligvis også sættes i vejret, sådan at det nettoprovenu, forældrene får, er uændret.

Vi kan derfor støtte forslaget.

Når det så er sagt, vil jeg ikke undlade at sige, at vi da er noget forundret over, at en sådan regelkrydsning, som der jo er tale om, har eksisteret siden den 1. januar 1994, uden at nogen i systemet, det være sig i skatteministerens regi eller i socialministerens regi, har peget på den. Det er vi forundrede over, og for os vidner det om det behov, der presser sig mere og mere på for generelt at få ryddet op i alle de regler, der er i bistandsloven, så vi fik et mere enkelt og mere overskueligt system og dermed også kunne sikre os mod, at en lignende situation kunne opstå i fremtiden.

Karen Højte Jensen (KF):

Det Konservative Folkeparti finder, det er relevant at bruttificere denne tabte arbejdsfortjeneste.

Så vil jeg ikke undlade at gøre nogle bemærkninger om, at det er meget uheldigt, når man ikke får reguleret lovene samtidig, så vi står over for den situation, at vi i en overgangsperiode ikke har haft en korrekt retstilstand.

Men man forsøger så rimeligt nok nu at rette op på fejlen.